

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра

Економіки і підприємництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан
Факультету економіки і
управління проф. Івченко Є.А.

“ 06 ” лютого 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти

третій, освітньо-науковий, доктор філософії

(бакалавр, магістр)

Факультет (назва)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
Економіки управління	і 03 Гуманітарні науки	034 «Культурологія»	Культурологія

Київ– 2025

Розробники: Маслош О.В, доцент, к.х.н., доцент

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

(підпис)

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

(підпис)

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
економіки і підприємництва

(назва кафедри)

Протокол № 2 від 05 02 2025 ____ р.

Завідувач кафедри (голова предметної комісії):

(підпис)

Ольшанський О.В.

(прізвище та ініціали)

Передумови для вивчення

Базові знання. Для успішного вивчення дисципліни аспіранти повинні володіти базовими знаннями про різні форми інтелектуальної власності, зокрема патенти, авторське право, товарні знаки та комерційні секрети. Важливо розуміти, як захищаються інноваційні ідеї, технології та наукові розробки.

Розуміння процесів правової охорони та патентування. Аспіранти повинні мати уявлення про процедури подання заявок на патенти, про вимоги до новизни та інноваційності винаходів. Це дозволить краще орієнтуватися в процесах правової охорони результатів наукових досліджень.

Знання основ підприємництва та бізнес-стратегій. Оскільки комерціалізація наукових розробок часто передбачає взаємодію з бізнесом, аспіранти повинні володіти базовими знаннями з підприємництва, маркетингу та управління інноваціями. Це допоможе зрозуміти, як наукові результати можуть стати основою для створення продуктів або послуг, що матимуть ринковий попит.

Економічні та фінансові аспекти комерціалізації. Важливо мати базові знання з економіки та фінансів для оцінки ринкового потенціалу наукових розробок, їх вартості та можливостей залучення інвестицій. Це допоможе аспірантам обирати ефективні стратегії комерціалізації.

Ефективне використання інформаційних ресурсів та патентних баз даних. Аспіранти повинні вміти знаходити та аналізувати інформацію у спеціалізованих патентних базах даних, щоб перевіряти новизну своїх розробок та вивчати конкурентне середовище.

Знання етики комерціалізації та наукової діяльності. Важливо, щоб аспіранти розуміли етичні аспекти захисту інтелектуальної власності та комерціалізації, зокрема дотримання авторських прав, уникнення плагіату та відповідальне використання наукових результатів.

Аналітичні навички та стратегічне мислення. Аспіранти повинні мати здатність аналізувати ринок, потенційних споживачів і конкурентів, щоб оцінювати можливості комерціалізації та приймати обґрунтовані рішення щодо використання інтелектуальних активів.

Програма навчальної дисципліни

Вид заняття	Короткий зміст навчальних занять, тематика індивідуальних та/або групових завдань	Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання	Кількість отримуваних балів min-max
Тема 1. Система інтелектуальної власності			
Лекції	<u>Стислий зміст</u> Поняття інтелектуальної власності та її роль у сучасній економіці. Основні компоненти системи інтелектуальної власності. Міжнародні стандарти та організації, що регулюють інтелектуальну власність.	Обговорення	
Практичні заняття ¹	<u>Стислий зміст</u> Основні компоненти системи інтелектуальної власності.	Обговорення	
Самостійна робота ²	<u>Стислий зміст</u> Самостійна робота з навчально-методичною літературою та виконання рейтингових завдань	Самостійно розроблені тести	
Тема 2. Становлення і розвиток інтелектуальної власності			

Лекції	<u>Стислий зміст</u> Історичне становлення інтелектуальної власності. Визначення і поняття об'єктів інтелектуальної власності. Роль інтелектуальної власності в інформаційному суспільстві	Обговорення Тести	
Практичні заняття ²	<u>Стислий зміст</u> Визначення і поняття об'єктів інтелектуальної власності	Обговорення Практичні завдання	
Самостійна робота ²	<u>Стислий зміст</u> Самостійна робота з навчально-методичною літературою та виконання рейтингових завдань	Самостійно розроблені тести	
Тема 3. <u>Об'єкти промислової власності</u>			
Лекції	<u>Стислий зміст</u> Об'єкти промислової власності, їх характеристики. Проблеми та виклики у сфері промислової власності.	Обговорення Тести	
Практичні заняття ²	<u>Стислий зміст.</u> Шляхи реєстрації об'єктів промислової власності	Обговорення Практичні завдання	
Самостійна робота ²	<u>Стислий зміст</u> Самостійна робота з навчально-методичною літературою та виконання рейтингових завдань	Самостійно розроблені тести	
Тема 4. <u>Авторське право і суміжні права</u>			
Лекції	<u>Стислий зміст</u> Авторське право і суміжні права, їх характеристики. Проблеми та виклики у сфері авторського та суміжного права	Обговорення Тести	
Практичні заняття ²	<u>Стислий зміст.</u> Шляхи реєстрації об'єктів авторського та суміжного права	Обговорення Практичні завдання	
Самостійна робота ²	<u>Стислий зміст</u> Самостійна робота з навчально-методичною літературою та виконання рейтингових завдань	Самостійно розроблені тести	
Тема 5. <u>Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності</u>			
Лекції	<u>Стислий зміст</u> Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності, їх характеристики. Захист нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності	Обговорення Тести	
Практичні заняття ²	<u>Стислий зміст</u> Проблеми та перспективи захисту нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності	Обговорення Практичні завдання	
Самостійна робота ²	<u>Стислий зміст</u> Самостійна робота з навчально-методичною літературою та виконання рейтингових завдань	Самостійно розроблені тести	
Тема 6. <u>Зміст та завдання комерціалізації результатів наукових досліджень</u>			
Лекції	<u>Стислий зміст</u> Поняття та зміст комерціалізації результатів наукових досліджень.	Обговорення Тести	

	Основні моделі та стратегії комерціалізації. Завдання комерціалізації наукових досліджень.		
Практичні заняття ²	<u>Стислий зміст</u> Методи комерціалізації інноваційної продукції: переваги та недоліки	Обговорення Ситуаційні завдання	
Самостійна робота ²	<u>Стислий зміст</u> Самостійна робота з навчально-методичною літературою та виконання рейтингових завдань	Самостійно розроблені тести	
Тема 7. Особливості комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності			
Лекції	<u>Стислий зміст.</u> Форми комерціалізації інновацій. Поняття та види ліцензійних угод. Ліцензії та договори на ноу-хау. Види договорів щодо розпорядження майновими правами на інноваційну продукцію.	Обговорення Тести	
Практичні заняття ²	<u>Стислий зміст.</u> Ліцензії та договори на ноу-хау.	Обговорення Практичні завдання	
Самостійна робота ²	<u>Стислий зміст</u> Самостійна робота з навчально-методичною літературою та виконання рейтингових завдань	Самостійно розроблені тести	
Тема 8. Оцінка вартості об'єктів інтелектуальної власності			
Лекції	<u>Стислий зміст.</u> Оцінка вартості об'єктів інтелектуальної власності. Підходи до оцінки інтелектуальної власності. Національні стандарти оцінки. Процедура оцінки інтелектуальної власності	Обговорення Тести	
Практичні заняття ²	<u>Стислий зміст.</u> Оцінка вартості об'єктів інтелектуальної власності	Обговорення Практичні завдання	
Самостійна робота ²	<u>Стислий зміст</u> Самостійна робота з навчально-методичною літературою та виконання рейтингових завдань	Самостійно розроблені тести	
Тема 9. Обґрунтування доцільності впровадження нової технології			
Лекції	<u>Стислий зміст</u> Аналіз потреб та визначення проблеми при впровадженні інновацій. Техніко-економічне обґрунтування інновацій. Вплив нової технології на бізнес-процеси. Екологічна та соціальна відповідальність впровадження інновацій	Обговорення Тести	
Практичні заняття ²	<u>Стислий зміст</u> Економічне обґрунтування інновацій	Обговорення Практичні завдання	
Самостійна робота ²	<u>Стислий зміст</u> Самостійна робота з навчально-методичною літературою та виконання рейтингових завдань	Самостійно розроблені тести	
Тема 10. Закордонний досвід комерціалізації результатів наукових досліджень			
Лекції	<u>Стислий зміст</u> Технологічний трансфер. Державна підтримка та інноваційні екосистеми. Кластери та інноваційні парки. Співпраця між науковими установами	Обговорення Тести	

	та бізнесом. Бізнес-інкубатори та акселератори.		
Практичні заняття ²	<u>Стислий зміст</u> Технологічний трансфер	Обговорення Практичні завдання	
Самостійна робота ²	<u>Стислий зміст</u> Самостійна робота з навчально-методичною літературою та виконання рейтингових завдань	Самостійно розроблені тести	
Підсумковий контроль		екзамен	

Політика оцінювання результатів навчання

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Індивідуальне завдання 1 (реферат)	10
Індивідуальне завдання 2 (самостійно розроблений ліцензійний договір з додатками(договір, календарний план, технічне завдання, акт виконання робіт)	10
Індивідуальне завдання 3 (розрахункова робота №1)	10
Індивідуальне завдання 4 (розрахункова робота №2)	10
Індивідуальне завдання 5 (алгоритм просування своїх розробок на ринок (повідомлення щодо продукції, потенційне коло замовників, очікуваний ринок збуту тощо))	10
Проходження курсів на платформі (2 курси по 5бал)	10
Підсумкові заходи (тестування)	40
Разом	100

Критерії оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Вимоги
90 – 100	A	<p><u>Знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Повний обсяг навчального матеріалу, що відповідає програмі дисципліни. • Сучасні технології та методи розрахунків, пов'язані з дисципліною. • Теоретичні основи дисципліни та їх зв'язок із суміжними предметами. <p><u>Вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Реалізовувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках. • Аналізувати та співставляти дані, отримані з об'єктів професійної діяльності, на основі знань і навичок, набутих у межах дисципліни та суміжних предметів. • Самостійно вирішувати поставлені завдання під час практичних занять та при виконанні індивідуальних/контрольних завдань. • Активно брати участь у дискусіях та відстоювати власну позицію з

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Вимоги
		розглянутих питань і рішень.
82 – 89	B	<p><u>Знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Основний матеріал дисципліни, що відповідає програмі, та сучасні технології і методи розрахунків, пов'язані з предметом. <p><u>Вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Застосовувати теоретичні положення для вирішення практичних задач. • Аналізувати можливі ситуації на основі засвоєного матеріалу, хоча можуть бути окремі неточності. • Самостійно виправляти незначні помилки, допущені в процесі роботи. • Давати вичерпні пояснення під час проведення практичних занять, виконання індивідуальних/контрольних завдань та обґрунтування прийнятих рішень.
74 – 81	C	<p><u>Знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні положення матеріалу, передбаченого програмою дисципліни, а також ключові концепції, необхідні для проведення практичних занять і виконання індивідуальних/контрольних завдань. <p><u>Вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Добре володіти навчальним матеріалом і аналізувати ситуації на його основі. • Застосовувати знання для вирішення типових практичних завдань, з можливістю самостійного виправлення незначних неточностей. • Пояснювати основні положення виконаних завдань та коректно реагувати на зміну результатів при зміні вихідних параметрів. • Давати правильні відповіді та пояснення прийнятих рішень, уникаючи систематичних помилок у розрахунках та відповідях.
64 – 73	D	<p><u>Знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни, та ключові положення, що є визначальними в дисципліні. <p><u>Вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Розуміти постановку стандартних практичних завдань і пропонувати напрямки їх вирішення. • Вирішувати завдання, подібні до тих, що були розглянуті з викладачем, з можливістю усунення значної кількості неточностей і грубих помилок за допомогою викладача.
60 – 63	E	<p><u>Знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні положення, передбачені програмою дисципліни, на мінімально допустимому рівні. <p><u>Вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Використовувати основні теоретичні положення для пояснення правил вирішення практичних та розрахункових завдань, хоча це викликає певні труднощі. • Виконувати практичні завдання (індивідуальні, контрольні) відповідно до алгоритму, але з недостатнім розумінням глибоких взаємозв'язків між дисциплінами.
35 – 59	Fx	<p><u>Знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Окремі фрагменти курсу, проте цілісне розуміння матеріалу відсутнє. <p><u>Вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Відтворювати фрагментарні знання з дисципліни, але відповіді під

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Вимоги
		<p>час практичних робіт часто є невірними та необґрунтованими.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Виконувати завдання з мінімальною активністю, що призводить до недостатньої успішності в оволодінні навчальним матеріалом.
0 – 34	F	Студент повністю не виконав вимог програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.